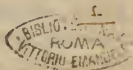

342 5 1
DE PVELLA GER-
MANICA, QVAE FERE
BIENNIVM VIXERAT
SINE CIBO, POTVQVE
AD PAVLVM III. PONTI-
FICEM MAXIMVM,
SIMONIS PORTII
DISPYTATIO.

FLORENTIAE APVD LAVRENTIVM
TORRENTINVM. M D L I.

DE PVELLA GER-
MANICA, QVAE PER
HENNIVM VIKERAT
SINE CIBO, POTACQVE
AD PVLVLM III. PONTI-
FICIS MAXIMI,
SICUTI TORII
CIVITATIS.

FLORENTIAE APUD LAVENTINVM
TORRENTINVM. M D C I.

AD PAVLVM III.
PONTIFICEM
MAXIMVM.

AM ANNVS, ni fallor, agitur
quarius, Pontifex Sanctissime, ex
quo ager Puteolanus, subito igne
corruptus, totus penè conflagravit;
amicorumq; crebrae exhortationes,
causas eius conflagrationis naturaleis scrutandi an-
sam praeberint. Quibus ut tum facile obtempera-
ui, quòd res in procinctu Philosophis esse videre-
tur, quaq; nihil à rerum natura abhorrens por-
tenderet: ita cùm nuper è Germania nunciaretur,
Puellam nescio quam, totum iam biennium nihil gu-
stare, eorundem amicorū quotidiana quasi conuicia,
huius αὐτίκα τὴν καὶ ἀπορίαυ causam quoque effla-
gitarent: is sedulo primū sum reluctatus, partim
quòd deputa minus verisimile, ad Luciani Veras nar-
rationes reijciendum putarem: partim quòd, dum
fama increbuisse, egoq; anxie disquisissem, Dei ne
an Naturae beneficio id esset ascribendum, statim oc-
curreret communis illa, vulgoq; iam passim persua-
sa opinio, quae omnia, quorum incertae, minimeq; vul-
gares sunt causae, Deo Opt. Max. tribuit, ac praeter
cum asseuerat nihil esse inquirendum. Idq; eò certius

animum induxeram meum; quòd sacra tam novi,
 quàm veteris testamenti monumenta, nihil eiusmodi
 proponerent, neque traderent. Siquidem, ut Moſen,
 & Heliam, ipſumque Seruatorem noſtrum, qui qua-
 draginta ieiunarunt dies, ſubticeamus: quibuſnam
 quaſo orthodoxorum literis proditur, vllum vnquam
 aliquot menſeis, ne dicam annos, inedia vitam tranſe-
 giſſe? Quinetiam mihi perſuadebam, magnum mira-
 culum ab optimo omnium Principe editum: nimirum
 quò perditis gulonibus, quibuſque Deus venter eſt, ſi
 gnificaretur, Chriſti aſſeclam, alio quàm obſonijs, ci-
 biſue opipariſ viuere: quippe verbo Dei viuunt fidelis:
 & iuſtus non ex ſolo pane viuunt: atque per fidem, pa-
 nem viuum, hoc eſt, vitæ datorem poſſidemus. Verum
 cùm ij inſtarent, quibuſ honeſtè negare non poteram,
 præſertim æqua poſtulantibus: vt ſi quid in imis Na-
 turæ viſceribus abſtruſum lateret, id digito porrecto
 quaſi indicarem, ac proderem: ad tuum numen, Pon-
 tificex Sanctiſſime, mihi profugiendum exiſtimaui, vt
 ſi quippiam in hac noſtra qualicunq; diſputatione,
 minus verum, minus ue religioſum proferretur, à te
 non augurum, ſed Chriſtianorum collegij Pontifi-
 ce, ad veritatis bilancem appenderetur, ac exa-
 minaretur: vt quæ id ita demum alijs pro-
 baretur, vbi ſingularis tua eru-
 ditio, religioq; comprobaffet.

*An nutriatur aëre**Caput. I.*

VNT qui credant, Puellam hanc aëre nutriri: his ferè rationibus, vt audio, inducti. Primùm, quòd aër vim maximam in alterandis conseruandisque corporibus habeat: idque omniũ non Medicorum modò, verum etiam Philosophorũ, maximè Peripateticorum, consensu: nãque aërem tamdiu attrahimus, quamdiu datum est viuere. Ad hæc, tantam esse nobis cum aëre necessitudinem dicunt: vt cibo, potuque aliquandiu carere, sed nullo temporis interuallo citra aerem viuere queamus: vsque adeò vt ob id Philosophi quidam non vulgares, animã aërem esse crediderint, nimirum quòd eo viueremus. Denique aërem, potissimum crassiorem, & si non omni, aliqua tamen ex parte, nostra corpora refocillare, experientia compertum asseuerant: connectũtque rationem, neminem sanæ mētis negare posse, quin puella hæc nutriatur: quãdo quidem omne quod viuit, necesse est vt nutriatur, at nec cibo, nec potu: ergo, aëre: aut aliud in medium afferendum inquirunt, quod ad nostras substantias propius accedat, quàm aër, qui intima nostra corpora subit: potissimum cùm nemo dubitet, quin spiritus attracto aëre gignatur.

*Obiectiones**Caput. II.*

VERVM quàm hæc sint friuola, & anilibus quibusdam deliramentis simillima, paulopost docebimus, vbi paucula quædam fuerimus præfati. Aristoteles maximus Naturæ interpret, solis viuentibus nutritionẽ concessit, in quibus sit facultas quædam nutrimentum attrahendi, concoquendi, ac secernendi purum à sæculẽto, simul & commutandi in viuentis substantiam. Insu-

per solis animatis, his functionibus, instrumenta idonea, Natura est largita: nempe animalibus sensu præditis, os: ut per id sumant alimentum: Plantis verò, radices, oris functionem obeuntes: sed his, quòd attrahant concoctum alimentum, alia organa, quæ in animalibus conspiciuntur, non addidit. Verum omnia hæc opera, ab ipsa anima, vi calidi animalis perficiuntur: quæ illud in omneis parteis, superiores videlicet & inferiores, anteriores, & posteriores, dextras & sinistras distribuit: quippe quòd ad omneis has differentias anima motu cietur. At elementa, metalla, lapides, & in summa cuncta inanimata, vno motu, utpote superno, aut inferno, feruntur. Vnde elicere queamus, formam illorum, ad omneis partium differentias, motu ferri nequaquam posse, atque ob id non esse nutritionis principium: cum ab hoc opere, quod vitale dicitur, vita ipsa, viuentium forma, vita nuncupetur. Ad hæc, idem Aristoteles negavit, non modò vllum inanimatum, sed ne prima quidem illa corpora, à Philosophis nominata elementa, cum sint simplicia, nutriri: ratio est, quòd nutrimentum sit mixtum. Deinde, ex iis sumus, ex quibus nutrimur: sed ex mixtis pluriusque elementis sumimus alimenta: ergo sumus mixtū quippiam. Confirmat porro animalia ex quatuor elementis concreta, ea ratione, quòd nutriantur mixtis, igitur simplicia non nutriuntur. Quòd si quis mihi obiecerit, ignem nutriri, ut Aristoteles lib. ii. de Generat. sentit: poeticum id dicam. ἀμα γὰρ τοι πάντα, φησὶν ὁ ποιητής, καὶ πῦρ ἐσθίει, nam cum omnia vorèt, cumque sit aliorum elementorum forma, ac omne combustibile conuertat in suam naturā, ob id dicitur nutriri. At vera nutritio, est viuentis: quando commutat alimentum in viuentis naturam. Quod quidem fit ad cōseruationem eiusdem formæ, quæ heterogenea à nostris nuncupatur. Verum ignis illa nutritio, generatio est alterius formæ similis, in materiam eam, quæ propius accedit. At hic, & si si

guram, similitudinemque nutritionis assumit, attamen, ut belle declarat Simplicius lib. ii. de Anima, cum alia elementa crescant & conseruentur additione elementi eiusdem formæ (utpote terra adiectione terræ, & aqua augeatur aquæ affusione) solus ignis accessione rerum dissimilium (exempli gratia, ligni, vel lapidū) quas sua, propriaque virtute conuertit in suam naturam, crescit: nec conseruat ea, quæ prius erant, sed in illa materia priori cohærente, alium generat ignem. Itaque cum cōpertum sit, simplicia corpora non nutrirī, consentaneū videtur, nec ea quidem posse alimentum suppeditare: nam quæ non nutriuntur, nec nutriunt. Est quoque cōmunis ratio, quod ex iis nutrimur, ex quibus sumus: quæ conuertitur, quod ex quibus sumus, ex iis nutrimur. Vtitur hac Arist. lib. ii. de Generat. quod ex quibus nutrimur, ex iis sumus. Et in lib. de Sensu, & Sensili, ex quibus sumus, ex iis nutrimur. Quæ sanè mihi nihil videntur aliud significare, quàm simplicem cōuersionem. Sequitur ergo, in vniuersum omne nutrimentum esse mixtum, & omne nutritiuum mixtum, nec esse nutrimentum simplex, igitur. Porro, quod nullum animal aëre nutriatur, his probatur argumentis: quoniam omne nutriens, generet excrementum; aër verò minimè. Præterea, quod si is nutriret, aleret aut totum animal, aut animalis partem: non alit partem, nam cum reliquæ nō nutrirentur, non esset naturalis nutritio, sed essent difformes, vna animata, & inanimata alia: quoniam quod non nutritur, nec potest augeri, nec generari: estque id prorsus inanimatum. Proinde hoc prætermittimus, ut ridiculum: Si autem totum animal aëre nutriretur, consequens esset, ut id quod est in animali, igneum, aut terreum, aut aquëum, ab aëre aleretur. Atqui paulò antè diximus, hæc non conseruari, nisi adiectione alterius eiusdem rationis, ut puta aqua aquæ, & terra terræ. Quare: aër non conseruat terram, nec aquam. Quinetiam si aër

nutraret, instrumenta nutritioni inferuentia nulli nō bis essent vsui: quorsum enim ventriculus, cū omneis nostri corporis parteis aër permeet? quorsum hepar, si non potest in sanguinem, aut in spiritum, (nanque spiritus eiusdem naturæ est cum sanguine, & si rara subtilisque sua natura ab eo non nihil differat) conuerti? quorsum denique venter inferior, si excrementa non feceruntur ab aëre?

Iuniorum Sententia.

Cap. III.

CAeterum huc occurrunt nonnulli inter Latinos argutiores, & volunt hoc de aëre puro intelligi: putāt que hunc infimæ, & cōtiguæ regionis aërem, quem nōs inspirando attrahimus, quique impurus est, & vaporibus commixtus, nostra corpora nutrire. Atque addunt alii, non totum animal ali, sed spiritus tantū, idque ex Galeno colligi: cū perfacilē in spiritus naturam transmeet. Verū hoc quoque, mea sententia, est perridiculum, ob eam, quam suprà diximus, rationem. Namque cū spiritus sit mixtus, quomodo aër terram cōseruat, aut nutrit in spiritu? quando, præter ignem, alia elementa, velut iam sæpe diximus, conseruentur, additione alterius similis & eiusdem formæ, nisi quis affirmet, omnia elementa spiritus, conuerti in aërem. Quòd si ita esset, animal relinqueretur simplex. Ad hæc, si datus aër. a. nutriet spiritum, dabitur aër. b. illo crassior, & corpulentiores partem nutrire necesse est: Dabitur denique. d. aër hoc crassior, carnem nutrens: Atque hoc modo, si aër aleret spiritus, totum quoque animal nutriet. Est enim æqua proportio. a. aëris, ad spiritus, quæ est. b. ad corpulentam partem, aut. d. ad carnem. Quocirca querendum etiam imprimis esset, num aër caliginosus maximè nutriet: & an pauciori cibo nobis, tempore nubilo, opus esset, cū aëre nutriremur: Quod, puto, nemo

sanæ mentis admittet. Atqui, quòd nec aër quidem mixtus vlla ratione alimēti vicem viuentibus suppeditet: manifesta est Aristotelis sententia libro de Sensu, & sensato: vbi redarguit Pythagoricos (asserentes odorem nutrire) argumento à maiori. Aqua simplex non nutrit plantas, nili admisceatur fœmus, vt ipse inquit lib. de Generat. cū sit corpulentior: quantò minus aër, qui multò est exilior, quoniam non potest generare constitutā materiam, & corpulentam. Et loquitur Philosophus, de aëre commixto vaporibus odorabilibus, qui impurus est, eumque negat nutrire: Quare nullus aër nutritioni à Natura accommodatur. Huc accedit & alia ratio, omne nutrimentum generare excrementa, quæ Natura propriis membris excipiat. Sed ab aëre nihil excernitur: quandoquidem excretio fit, ex varietate difformitateque cibi. Insuper, quòd miscetur aëri, est vapor, vel exhalatio: quorum neutrum suapte natura nutrit: Vapor enim est aqua depurata, quam Aristoteles negat nutrire: exhalatio verò, maioris est siccitatis, ac terræ potius subit naturam, ineptissima & ipsa ad nutritionem. Nullo igitur modo duo elementa tantum, vtpote aqua, & aër, nutriunt: nec possunt corpus aliquod cōstituere. Rursus ea, quæ nutriuntur sunt viuentia: spiritus autem non viuit: Illa enim viuere dixit Aristoteles, quæ sunt organica, aut partes animatæ: Sed spiritus, nec est animatus: nec corpus organicum, vt inquit Ioannes Philoponus lib. ii. de Anima. Amplius, si nutriretur per se, haberet nutritionis organa, quæ sunt ventriculus, cæteraque eius generis, huic motui deferuientia. Quinetiam aliud sequeretur non leue incommodum, quod nutrimenti esset nutritio: quandoquidem spiritus nutrit, & non nutritur: esset enim, in immensum petere: Quare huiusmodi opinio non est à Philosopho audienda. Est igitur quod alit, mixtum: vtpote quod anima, per calidū ipsius animati, conuertit in substantiam viuentis. Porro necesse est aërem, reliquaque elementa prius misceri,

quàm nutriant: verùm ab ànima nõ fit mixtio, sed à pri-
mis qualitatibus, & cœlo. Itaque cùm anima nequit mi-
scere, non potest quoque animatum, ante quàm elemen-
ta misceantur, nutrire: quippe cùm ante mixtionem, ele-
menta non sint similia animalia.

Rationes Latinorum.

Cap. IIII.

Cæterum cùm nonnulli celebres, & in re Medica
præcipuè viri, aërem nutrire contenderint: non erit
ab re, quæ in hanc sententiam dicant, in medium affer-
re, quo nostra de Nutrimêto opinio magis elucescat. Ga-
lenus ex Hippocratis sententiâ, lib. de Vtilit. pulsuum,
voluit inspirationem duo quædam munera obire: vnũ,
vt calor refrigerio quodâ conseruetur: alterum, vt spiri-
tus nutriatur. Item lib. de Alimētis, vtilitatem præstare
anhelitum, quod cibet animalis spiritum: & in Metho-
do medendi, spiritum irrigari, & nutriri, per inspiratio-
nem. Item eodem volumine lib. iiii. animi defectum, qui
ex syncope, ortum habet, oportere curari iis, quæ spiri-
tum nutriūt, ex odoribus bonis: nisi in ea syncope quæ
fit à matricis præfocatione. Accedit & illud, quod de me-
dicinis cordi conferentibus ait, Dulcia & aromatica ef-
ficacius prodesse: ea ratione, quòd natura auidius ea am-
plectatur, spiritusque illis celerius nutriatur. Sūt & aliæ
quæpiam rationes, videlicet, q̃ mixtum à mixto alatur,
& maxime simile: aër verò mixtus, id est impurus, est si-
milis spiritui, cùm sit corpus mixtũ, ac subtile. Ad hæc
historiæ narrant, Democritum Abderitam tres dies vi-
xisse, odore mellis, vel vt alii volunt, panis recētis: pisces
quoque aqua lympidissima à quibusdam ali dicuntur.
Quin & Olympiodorus, vt refert Aristoteles, scribit se
hominem vidisse, qui aëre solo, & Sole nutriretur: qui-
bus in Phædone Plato similia quædam adiicit: vt inte-
rim omittam, quibus elementis Salamandram & Cha-
maleontem nutriri nonnulli credant.

AT verò quoniam Philosophi præcipuū munus est;
 reddere rerū causas, earumque rationes certiores
 depromere (nam vbi viget ratio, authoritas cessat: argu-
 mento nobis sunt omnes, qui Aristotēlem præcesserūt,
 quorum non est secutus authoritatem, sed rationem,
 qua illos refutauit) Nemini mirū videri debebit, si quæ
 dam in Galeno non satis probemus, cū sibi interdum
 non videatur consentire. Galenus lib. de Alimentis, &
 de complexionibus, ait, vinum esse inter ea quę corpora
 nostra nutrant, facillimæ concoctionis: opus tamen es-
 se, vt per ventriculum ad hepar, & alia trāseat membra;
 huic functioni præfecta. Quare omne nutrimentum re-
 creans id quod à calido naturali est absumptum, ea tran-
 sire organa, necesse videtur. Atquē aēr alterat quidem
 humectando, exiccando, calfaciendo, aut refrigerando,
 attamen non nutrit. Nam, si prima vtilitas est refrigera-
 re, & temperare spiritus cordis, nequaquam nutrit: cū
 nutritio fiat à calido, nec possit duo simul cōtraria præ-
 stare: refrigerare scilicet, & calfacere: & quamuis multi
 sint cibi qui alant, & refrigerent: hoc tamen de spiritu
 minimè affirmari potest cū solo calido nutriatur. Qua-
 re Auerroës, non magnificiens authoritatē Galeni, ne-
 gat duas vtilitates, quas suprā enumerauimus, inspira-
 tionem præstare: Vnum inquit, est verum, sed alterum
 falsum, atque addit rationem, quòd si simplex nutrirer,
 daretur animal simplex, & vno elemento compactum:
 Quod ipsum in li. de Anima non semel reicit Aristote-
 les: ac propter hanc causam, ipse quoque Galenus negat
 aquam nutrire. Nec datur locus de aëre simplici vel im-
 puro: quoniam de eo est in præsentia disputatio, qui
 nos ambit, quemq; inspirando attrahimus: qui & si mi-
 xtus sit, multisque alteratus corporibus: eum tamen nu-
 trire non vult Aristoteles, velut antea quoq; admonui-
 mus. quinetiam Galenus lib. primo de Elementis nutri-

mentum esse mixtum, vt indubitatum tradit: atque nec opus est, nec medicis conducit, aërem nutrire. Porro aromata, odoreque fragrantia, & si passim persuasum sit, non nutriunt, sed reficiunt, & vt ipsi loquuntur, confortant, idest spiritus vniunt, cerebroque conferunt & exiccant. Quod si quis acrius mihi instet, dicatque apud Galenum aërem nutrire, & generare animaleis spiritus, id equidem falsum semper existimaui. Nisi dicamus, ob id nutrire, quod sua humiditate spiritus recreet, & humectet: quæ humectatio apud Medicos nutritio interdum nuncupatur: Dicunt enim Aloë, cæteraque eiusmodi nutrirî, cum humidis infunduntur. Quod si aliter intelligas Galenum, ipse sibi, mea quidem sententia, non constabit. Itaque his primæ quæstionis parti satisfactum esto. An verò alio quopiam animal ali possit, ambiguū sanè est: attamen experiundum, quid ex Aristotelis verbis elici queat. Is animalia cibi esse appetentiora docet, tum ex corporis complexione, tum partium dispositione. Ait enim lib. iiii. de Partibus animalium, ea esse voraciora, magisque cibum appetere, quæ rectum intestinū habent, quæque anfractuosum, insuper, pituita abundantia, minus cibum decoquere. Atque hanc ob rationem Rasis Medicus non obscurus, præcipit, animalia biliosa bis die rescillanda esse, cum habeant calidum potens, citissimeque virtus illa concoctrix conficiat. Pituitosa verò, semel in die, tum ratione calidi remissi, tum ratione phlegmatis, quod vices supplet sanguinis. At ea, quæ sanguinis plus habent, ter duobus diebus cibanda: sunt enim minoris concoctionis (quippe sanguis, cum sit mixtus, obnititur concoctioni) quàm biliosa: & maioris, quàm pituitosa. Ergo qui phlegmate abundant, facillimè ferunt ieiuniū exemplo sunt senes. Quinetiā hyeme facillè inedia toleraremus, nisi calor ad interiora reuocatus, calefaceret, magisque conficeret.

Verum hic suboriri video nonnihil dubii, quidnam de Vrsō sit dicendum, quem Aristoteles lib.vi.de Histor. animal. cap. xxx. & lib. viii. cap. xvii. scribit latere, vt minimum dies. xl. potissimum mense tertio: at frigus ne causa lateat, an ob aliam quampiam? ambigi. Ad hæc, eo tempore nihil omnino cibi sumere, attamen adeò pinguescere, vt non citra difficultatem se possit loco mouere. Demum bis septem primis diebus ita sopiri, vt ne tantillum quidem se moueat. Huiusce rei, meo iudicio, alia conuenientior ratio assignari nequit ea, quā Auicēna lib. iii. cap. de Destructione appetitus, & debilitate ponit. Abstinet, inquit, Vrsus, & Echinus, plurimāq; animalia à cibo, hyeme, tempore extenso: quoniam Natura operatur in rectificando illud, quod est ex crudis humoribus in corpore, digerendo ipsum, & administrando loco eius, quod resoluitur. Ex quo quis colligat, à natura illis potissimum insitum esse, latere: Sunt enim animalia voracissima, & crudis necdum digestis cibis, alios accumulāt: contrahuntque cruditatem maximam: Quare eo tempore colligunt ac contrahunt se, vt calor sit vehementior, & melius concoquat. Quam etiam ob rationem perpetuos dies quatuordecim dormire feruntur, grossioribus vaporibus caput ascendentibus: nam interim dum dormimus, fieri meliorem concoctionem Aristot. lib. de Somno docet. Huic Auicennæ sententiæ astipulari videtur Aristot. cum ait, pinguedinem, signum esse bonæ concoctionis: & si quædam sint animalia, vt homo, quæque sanguinea vocantur (in quibus pauca est pituita, & calor acutior) quæ somno & inedia macrescunt. In summa ergo, ex verbis Auicennæ colligitur, id nutrire, quod concoquitur, idque succedere in locum deperditi, ac Vrsi sufficere, quod sint paucissimi sanguinis: Quod verò vnguem fugat, non alia puto causa est, nisi vt traducat phlegma ad os, et digerat: Sed nihil certi habetur. Præter hæc elici potest, animalia pituitosa paucō indigere nutrimento, ratione frigiditatis;

& appetere quidem plurimum, minus tamen conficere: Biliosa verò contrà plus cōcoquere, & minus appetere. Quinetiam corpora ægra minus desiderant, minusque sumunt, quàm sana: quod natura occupetur, in concoquendo vitiosum humorem, quò facilius concoctum expellat: vsque adeò vt quosdam morbo laboranteis, diu superuixisse sit compertum, & nihil penitus sumpsisse.

Causa inedia puellæ.

Cap. VII.

DEnique cùm mulieres frigidiores sint, grossioribusque humoribus abundare cōstet, hæc omnia nobis concludere posse videntur, Puellam hanc Germanicam, naturà refertam esse plurima pituita, non modò ratione sexus, sed etiam proprii temperamentis: atq; ex hac crudorum humorum copia frigiditateque incidisse in spasmus vniuersalem: ita vt ventriculus stupefactus, & vt ita dicam, spasmatus, & nihil sentiens, careat appetitu, desiderioque cibi. Est enim appetitus, sensatio tristis, in ore ventriculi. Quare cum stupeat, non appetit: & cùm phlegma humectet, nō sinit, cumque fiat cōtinua crudi attractio, natura id cōcoquens, substituât in locum deperditi. Huius rei argumentum est, quòd aliquando sumere aliquid coacta, id euomens, cum eo putridū pituitosumque humorē eiecisse dicitur. Durat verò vita, quoniam calidum remissum est, & sufficiens nutrimento, ac quòd parum deperdat, paucò indiget alimento. Puto nihilominus, non diu fore superstitem, sed citissimè è viuis abolendam, si perpetuo inediam seruat. Hanc nostrā de alimento sententiam confirmare videntur ea: quæ Albertus lib. vii. de Animal. scribit. Accidit, inquit, animalibus inedia, quibus est humor pituitosus, & crassus, calorque debilis, non cōcoquens, vt valeat decoquere crassum illum incoctumque humorem. Atq; hæc animalia, quæ id patiuntur, sunt spissæ pellis: proinde fumus ille eleuatus, aut illa humiditas, non potest per poros foras destillare: sed reuocatur ad interiora, sanguiniq; qui ob

pituitæ naturam induit, commiscetur. Id quod non modo piscibus, aibus voracibus, reptilibus, quadrupedibusque: sed hominibus quoque accidit, & imprimis mulieribus. Quod confirmat, cum ait, se vidisse Coloniæ mulierem, quæ interdum totos triginta, interdum viginti dies, nihil cibi sumeret. Et virum melancholicum, qui ut eius utar verbis, custoditus, & clausus, septem septimanis sine cibo viveret: sed singulis, aut alternis diebus haustum tantummodò frigidæ puræ adhiberet; addens illud magna adhibita diligentia, occlusis, obsignatisque foribus ita fuisse compertum: atque id sæpius trium, aut quatuor septimanarum spatio factitari solitum. Hinc colligit, animalia illa diutius latere, quibus multus est humor pituitosus, & calor debilior, accidereque frequentius hyeme: Humor enim crassus eo tempore potissimum generatur. Sed nec illud omitendum, quod Petrus de Abano, in interpretatione ultimi problematis. x. sectionis scribit, se à viris probatæ fidei accepisse, Puellam in Normandia sua tempestate fuisse, annos natam triginta, quæ annos decem & octo nihil gustasset cibi. Ad hoc, inquit, facit calor humido proportionatus, & vis syderum. Quæ verò sydera huic inediæ conducant, satis prolixè in Materno est cognoscere: Nicolaus & Gétilis Herculani de quibusdā dicunt ægrotis sine cibo vixisse. Nec est quòd aëre Puellam hanc vivere quis existimet, propterea quòd nihil excernere dicatur: Nam cum nutriatur semidigesto alimento, minimeque grosso, sua subtilitate, & naturæ ad nutritionem necessitate, totum conuertitur in viventis substantiam; nisi dicamus, quòd ob tantam subtilitatem in vaporem dissoluatur. Quòd verò, in aperto, aërique peruiro loco dormire narrent, in causa esse videtur exiguus calor: qui facilè à maiori dissolueretur, & evanesceret. Hinc qui Indiā incolunt, debiliores sunt, quàm ii, qui Septentrionē: quoniā in aëre calidiori vivunt, & fit naturalis calidi dissolutio. Argumento sunt auēis Diomedis, quæ æstate loca frigida incolunt, & in

antris latent: quoniã natura sint frigida, & calore debili, qui facilè dissolueretur. at hyeme in aperto viuunt aëre, q̃ calor eo tempore reuocetur ad interna, Porro spiritus clarificatur lumine, & vt loquimur, euentatur nouo aëre, non admodum quidem frigido, sed temperato. Nec mihi quis obiiciat, credatq̃ Chamæleontem aëre nutriri: nam cū sit animal cibi paucissimi, pauco opus habet alimento, formicisq̃. & muscis alitur. Quamobrẽ, egerit quoq; excrementa, vt sæpenumero vidimus: Mutat autem colores (vt id quoq; obiter adiiciam) propterea q̃, vt Arist. docet, ob paucitatẽ sanguinis, timidissimus sit, ac quauis leui de re perturbetur. Quin nec Salamãdra nutritur igne, q̃uis animal sit adeò frigidũ, vt vel semel trásiens, ignẽ extinguat. Eam ob rem rectè Arist. cum lib. v. de Histo. animal. vermeis rubros in niue vetustiore nasci doceat, addit eos nõ sola niue ali, cū niui ali quid sit cõmixtũ, quo illi nutriãtur. Præterea in Cypri fornacibus: vbi chalcites lapis crematur, pluribus diebus bestiolas pēnatas in igne oriri, nec tamẽ illo nutriri sed partibus vltimò resolutis, & calido animari: Quare diu illas viuere, nõ esse credendũ. Pisces denique, vt ex Arist. de Histo. anim. lib. viii. colligitur, pura synceraque nõ nutriũtur aqua. cū alii alga, & musco, aut enascẽte aliqua materia, alii mutua sui generis præda, nõnulli limo & siquid in luto cõperiãt, alãtur: Verũ noctu potius pascere, & interdiu in altũ secedere sunt soliti, Democritũ & Olympiod. vel siquid Græcia mēdax audet in historia. vt falsum reiiciamus: Siquidẽ quantũ Græcis testimoniis sit adhibẽdũ fidei: Cicero tũ in orationibus tũ ad Q. fratrem, quin potius sexcentis in locis, nos docet. Hæc sunt Pont. sapiētissime, quæ in præsentia citra verborũ lenociniũ, Arist. vestigia ingrediẽti, quãtũ quidẽ a cõtinuis meis occupationibus, successiuo tẽpore vacare licuit, mihi scribẽda putau. Quæ ita tandẽ probata satis & cõmēdata intelligã, vbi iudicio tuo, longè acerrimo, non displicuerint.